

ชื่อเรื่อง **ข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน :
กรณีศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปีการศึกษา 2551-2552**

Title **Errors in Thai Writing Made by Chinese Students : A Case Study
of University of Thai Chamber of Commerce, Academic Year
2008-2009**

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์วรรณ เสถียรสุนทร
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
E-Mail : sureewan_sat@utcc.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งเสนอปัญหาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่เรียนวิชาพัฒนาการเขียน ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแบบฝึกหัดการเขียนของนักศึกษาจีนที่เรียนวิชาพัฒนาการเขียน ปีการศึกษา 2551-2552 จำนวน 57 คน ข้อมูลงานเขียน 399 ฉบับ

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อบกพร่องในระดับคำพบว่า การเขียนผิดแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1.1 ความผิดพลาดด้านการสะกดคำ จำแนกเป็น การเขียนรูปสระผิด การเขียนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะตัวสะกดผิด และการเขียนรูปวรรณยุกต์ผิดหรือวางรูปวรรณยุกต์ผิดตำแหน่ง 1.2 ความผิดพลาดด้านการใช้คำ จำแนกเป็น การใช้คำผิดความหมาย การใช้คำผิดระดับ และผิดกาลเทศะ การใช้คำเชื่อมผิด การใช้คำกริยาช่วยผิด และการใช้คำขยายผิด

2. ข้อบกพร่องในระดับประโยคพบว่า การเขียนผิดแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ 2.1 การเรียงคำเข้าประโยคผิดตำแหน่ง จำแนกเป็นการเรียงคำหลัก คำขยาย คำเชื่อม ผิดที่ 2.2 การขาดคำที่จำเป็นในประโยค จำแนกเป็นการขาดคำหลัก คำขยาย และคำเชื่อมความ 3.3 การเพิ่มคำที่ไม่จำเป็นในประโยค จำแนกเป็นการเพิ่มคำหลัก คำขยาย และคำเชื่อมความ

แนวทางการแก้ไขปัญหาการเขียนผิด สรุปไว้เป็น 2 ประเด็น คือ 1. ปัญหาการเขียนผิดเพราะออกเสียงผิด ควรแก้ไขด้วยวิธีการฝึกออกเสียงคำนั้นๆ ให้ชัดเจนถูกต้องร่วมกับการฝึกเขียน 2. ปัญหาการเขียนผิดเพราะนักศึกษายังไม่เข้าใจลักษณะภาษาไทย ควรแก้ไขโดยการอธิบายวิธีการเขียนคำนั้นๆ ให้ถูกต้องตามลักษณะเฉพาะของภาษาไทยแล้วให้นักศึกษาฝึกใช้คำนั้นๆ ในการเขียนด้วยบริบทอื่น

คำสำคัญ : การเขียนภาษาไทย, นักศึกษาจีน

Abstract

This article presents the problems concerning Thai writing errors made by Chinese students. The data for analysis were collected from writing exercises of 57 Chinese students, 399 copies of exercises in academic year 2008-2009.

The result are classified into two main types of the Thai-word writing errors: 1) Errors in word level have two points : 1.1 Spelling errors like vowel-form errors, first and final consonant errors and intonation-mark errors or misplacing, and 1.2 Word Usage errors like word-choice errors in terms of meanings, classifications, contexts, conjunctions, auxiliaries and modifiers.

The proposed problem solving is concluded in two points; 1) The Thai writing errors caused by mispronunciation can be solved with the accurate-pronunciation practices of those particular words along with the writing practices. 2) The Thai writing errors caused by lack of knowledge of Thai-word characteristics can be solved with the clearer explanation of those particular words based on the Thai norm of language use along with the writing practices in different contexts.

Keywords : Thai writing, Chinese students

บทนำ

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเป็นหนึ่งในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศที่รับนักศึกษาชาวจีนจากมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี เข้ามาเรียนในหลักสูตรการสอนเป็นภาษาไทยทั้งสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ ระบบการขนส่ง (Logistics) และสาขาวิชาภาษาไทย เป็นระยะเวลา 2 ภาคเรียน หรือ 1 ปีการศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษาจีนได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 จนถึงปัจจุบัน โดยมีรายวิชาที่เปิดสอนครบทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นักศึกษาจีนเหล่านั้นเรียนภาษาไทยมาแล้วจากประเทศจีนเป็นเวลา 6 เดือน - 1 ปี โดยภาพรวมแล้ว นักศึกษาทั้งหมดมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยในระดับการสื่อสารเบื้องต้น แต่แน่นอนว่า นักศึกษาจีนส่วนใหญ่ที่เรียนภาษาไทยมาแล้ว 1 ปี ย่อมสามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ ในระดับดีกว่านักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทยมาเพียง 6 เดือน

นอกจากการจัดทำหลักสูตรตามที่กล่าวมาแล้ว แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาก็นับว่าเป็นส่วนสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาต่างชาติ ในบทความนี้จะนำเสนอทฤษฎีการสอนภาษาที่นิยมใช้กันในปัจจุบันดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีการสอนแบบการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach) แนวทฤษฎีการสอนนี้จะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทางภาษาหรือการทดลองใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้ง การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ย่อมจะทำให้เกิดการพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไป อย่างเป็นธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียนจึงควรเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ตามหลักการ ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะมากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเรียนเพื่อ เข้าใจระบบของเสียง คำ และไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้กิจกรรม การเรียนการสอน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอน จะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง-พูดร่วมกัน

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach) แนวทฤษฎีการสอนแบบนี้ จะเน้นการให้ บังคับสอนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียน (Comprehensive Input) โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการรับรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acceptation) เป็นหลัก ผลของการเรียนรู้ (Output) จะ ประสบความสำเร็จดังที่คาดหมายได้ ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้บังคับสอนเข้าอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

3. ทฤษฎีการสอนอ่าน ซึ่งยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) โดยเน้นกระบวนการ สอนอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ วิธีการสอนและเทคนิคที่จะใช้ในการสอนอ่าน จำเป็นต้องพิจารณาถึงการเรียนรู้การ อ่านที่ถูกต้อง และเป็นไปโดยธรรมชาติ มิได้มองการอ่านเพียงแต่เป็นการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจ สัญลักษณ์ หรือตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้การอ่าน การถ่ายโยง ความคิดรวบยอด รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิม และ การระลึกสิ่งที่อ่านได้

4. ทฤษฎีและกระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Language Experience Approach) จะ เน้นการเข้าใจภาษาโดยรวม หรืออย่างเป็นธรรมชาติก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของภาษา ทฤษฎีและ กระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวจะขัดแย้งกับการสอนแบบเดิมที่ใช้กันอยู่ขณะนั้นซึ่งนิยมการสอนภาษาโดยการแยก หน่วยย่อยของภาษาออกเป็นส่วน ๆ จากหน่วยเสียง หน่วยคำ และหน่วยไวยากรณ์ การสอนที่มุ่งประสบการณ์ ภาษาได้รับการพัฒนาแตกต่างไปจากแนวการสอนแบบเดิม โดยเน้นความสำคัญจากประสบการณ์ที่นักเรียนจะต้อง เผชิญในชั้นเรียน ด้วยการพัฒนาความหมายจากบริบทภาษาในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนจะให้รูปแบบภาษาที่ จำเป็น และให้นักเรียนทำกิจกรรมทางภาษาต่าง ๆ มากมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกและใช้ภาษามากที่สุดเท่าที่จะ ทำได้ในบริบทอย่างถูกต้องตามกาลและเทศะ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะใช้ภาษาในบริบทต่าง ๆ ด้วยผลอันเกิดจากการเรียนการสอนคือ เรื่องราวหรือเนื้อความอันเกิดขึ้นจากการตกลงการเขียนเรื่องร่วมกันระหว่าง ครูกับนักเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดรูปแบบการทำงานทางภาษาในชั้นเรียนต่อไปจากนั้นได้ (เสาวลักษณ์ รัตนาวิชัย, 2540)

แนวคิดทฤษฎีการสอนภาษาหลายหลายรูปแบบที่ผู้สอนเลือกใช้อย่างเหมาะสมตามสภาพของผู้เรียนย่อม สามารถช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ แต่ส่วนที่สำคัญที่สุดคือตัวผู้เรียนต้องเห็นความสำคัญ ของภาษาใหม่และมีความมุ่งมั่น การเรียนภาษาต่างประเทศให้ได้ผลนั้นต้องหมั่นฝึกฝนภาคปฏิบัติจึงจะเรียนรู้ภาษา ได้อย่างเห็นผลจริงจึงและยกระดับภาษาให้สูงขึ้นได้ ควรส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกภาษาในสถานการณ์จริง ส่วนการจำ เนื้อหาที่ไร้สาระหรือการท่องโดยไม่เข้าใจความหมายนั้นล้วนไม่มีประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาต่างประเทศ การสอน ภาษาต่างประเทศควรฝึกทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนพร้อมกันตั้งแต่เริ่มแรก ดังนั้นในระหว่างการสอน

ภาษาไทยชั้นพื้นฐาน จึงเน้นการบรรยายความสำคัญในบทเรียนต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา และที่สำคัญคือให้นักศึกษาฝึกใช้ภาษาให้มาก ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ (หลิว ยี่หยวน, 2547)

ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษาจีนทั้งในเรื่องการสะกดคำ และการเลือกใช้คำ ตลอดจนการเรียงคำในประโยค ทั้งนี้เพราะการเรียนในหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาไทยนับว่า เป็นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่งสำหรับนักศึกษาจีน ปัญหาของการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารที่สำคัญสำหรับนักศึกษาจีนคือ ปัญหาการเขียนผิด ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้น และศึกษางานเขียนของนักศึกษาจีนบางส่วนจากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมไว้ โดยการทำสำเนาภาษาเขียนของนักศึกษาจีนตั้งแต่เริ่มบทเรียนพบว่า ปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่พบอยู่เสมอ คือ ปัญหาการเขียนผิดทั้งในระดับคำและการใช้คำในประโยค ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบการสร้างคำในภาษาไทยมีความแตกต่างจากภาษาจีน กล่าวคือ ลักษณะสำคัญของภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด ดังนั้นคำภาษาไทยแท้ส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดียว และไม่มีเสียงควบกล้ำ แม้ว่าคำในภาษาไทยปัจจุบันจะมีทั้งคำพยางค์เดียวและคำมากพยางค์ แต่คำพื้นฐานหรือคำดั้งเดิมในภาษาไทยนั้นจะเป็นคำพยางค์เดียวและไม่มีเสียงควบกล้ำ โดยส่วนใหญ่จะเป็นคำที่ใช้เรียกเครือญาติ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ชื่อทางภูมิศาสตร์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำมาหากินและคำกริยาสำคัญ การเขียนคำในภาษาไทยจะคงรูป หรือคงวิธีสะกดเดิมเสมอ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเขียนใดๆ เพราะภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำเพื่อแสดงกาล คำแต่ละคำถือเป็นคำสำเร็จรูปคือ มีความหมายสมบูรณ์สามารถเรียงคำในประโยคได้ทันทีโดยไม่ต้องตกแต่งหรือเปลี่ยนแปลงส่วนของคำ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของคำในประโยค ด้วยเหตุนี้นักศึกษาจีนส่วนใหญ่จึงมีความคิดเห็นว่า ถ้าใช้ภาษาไทยเพื่อการพูดแล้วนั้น ระบบคำในภาษาไทยเป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อน ไม่ยุ่งยากในการพูด สามารถสื่อสารทำความเข้าใจกันได้ด้วยบริบท แต่การใช้ภาษาไทยกลับมีความซับซ้อนและยุ่งยากในทักษะการเขียน เพราะนักศึกษาจีนส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการเขียนคำ สะกดคำ ตลอดจนการเลือกนำคำมาใช้ในประโยคให้สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทั้งนี้เพราะปัญหาของการเรียงคำในประโยคภาษาไทยมีความแตกต่างจากภาษาจีนบางประการ ดังนี้

1. ภาษาไทยจะวางบทขยายคำกริยา ไว้ท้ายประโยค แต่ภาษาจีนบทขยายคำกริยา หรือคุณศัพท์ (Adjective) จะอยู่หน้าคำหลัก
2. การบอกจำนวน ภาษาไทยจะเรียงลำดับจาก คำนาม + จำนวน + ลักษณะนาม แต่ภาษาจีนจะเรียงลำดับจาก จำนวน + ลักษณะนาม + คำนาม
3. โครงสร้างประโยค ทำอะไร + ที่ไหน ในภาษาจีนจะวางส่วนที่บอกสถานที่ไว้ข้างหน้าการกระทำ เป็นที่ไหน + ทำอะไร

จากการที่ผู้วิจัยรับผิดชอบสอนวิชาพัฒนาการเขียนให้แก่นักศึกษาจีนมาแล้ว 2 รุ่นในปีการศึกษา 2551-2552 โดยผู้เรียนเป็นนักศึกษาต่างสาขาวิชา กล่าวคือ รุ่นแรกเป็นนักศึกษาจีนสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 23 คน รุ่นที่สองเป็นนักศึกษาจีนสาขาวิชาบริหารธุรกิจ (วิทยาเขตเชียงใหม่) จำนวน 34 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 57 คน นักศึกษาจีนทั้งสองกลุ่มเรียนภาษาไทยมาแล้วจากประเทศจีนเป็นเวลา 1 ปี โดยภาพรวมแล้วนักศึกษาทั้งหมดมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยในระดับการสื่อสารเบื้องต้น ซึ่งผลการทดสอบก่อนเรียนพบว่า

1. นักศึกษาสามารถเขียนแนะนำตนเองและครอบครัวได้อย่างสั้น ๆ 4-6 บรรทัด
2. การใช้คำศัพท์ส่วนใหญ่เป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นคำ 1-2 พยางค์

3. การใช้คำที่เป็นทางการและมีหลายพยางค์ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่ได้มาจากการเปิดพจนานุกรม
4. การใช้คำบางคำผิดความหมายหรือผิดระดับ
5. การใช้คำบางคำไม่เหมาะสมกับสถานะของบุคคล
6. การเรียงคำในประโยคไม่ถูกต้อง แต่บางครั้งสามารถเข้าใจความหมายจากบริบท

เมื่อเริ่มกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยทำสำเนางานเขียนของนักศึกษาจีนตั้งแต่เริ่มบทเรียนตามที่กำหนดไว้ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์พบว่า ปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่พบอยู่เสมอเมื่อสอนการเขียนแบบต่างๆ คือ ปัญหาการเขียนผิดทั้งในระดับคำและการใช้คำในประโยค ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอปัญหาและตัวอย่างของการเขียนภาษาไทยผิดในระดับคำของนักศึกษาจีน ซึ่งข้อมูลที่น่าสนใจเป็นข้อมูลจากการรวบรวมตัวอย่างแบบฝึกหัดการเขียนในห้องเรียน

จากข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่กล่าวไว้ในข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาลักษณะ และวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการเขียนรวมทั้งแสวงหาแนวทางพัฒนาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีนทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่นักศึกษาชาวจีนที่คาดว่าจะมีจำนวนนักศึกษาเพิ่มมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน
2. เพื่อแสวงหาแนวทางพัฒนาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน
3. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการสร้างหลักสูตรการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ ข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ปีการศึกษา 2551-2552 เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลงานเขียนเพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ ลักษณะปัญหาข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาชาวจีนจากมหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี มณฑลกวางสี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนที่เรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 191 คน และเรียนวิชาพัฒนาการเขียน ในปีการศึกษา 2551-2552
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนประชากรที่สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Area or Cluster Sampling) เพื่อหาตัวอย่างจากนักศึกษาจีนที่เรียนวิชาพัฒนาการเขียน ปีการศึกษา 2551-2552 จำนวน 57 คน และมีผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอน รวมข้อมูลงานเขียนทั้งสิ้น 399 ฉบับ จากแบบฝึกหัดที่กำหนดหัวข้อเรื่องจำนวน 7 หัวข้อ ดังนี้ การเขียนแนะนำตัว หรือแนะนำสถานที่สำคัญ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนจากประสบการณ์ตรง การเขียนเรื่องจากภาพ การเขียนจากการศึกษาค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต การเขียนจดหมาย และการเขียนอย่างมีลำดับขั้นตอน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะจำแนกการเขียนผิดโดยใช้แบบวิเคราะห์การเขียนผิดแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ลักษณะความผิดในประเด็นต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องในการสะกดคำ
 - 1.1 ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องด้านสระ
 - 1.2 ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องด้านพยัญชนะ
 - 1.3 ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องด้านวรรณยุกต์
2. วิเคราะห์ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องในการใช้คำชนิดต่าง ๆ
 - 2.1 การเลือกใช้คำผิดหน้าที่
 - 2.2 การเลือกใช้คำผิดความหมาย
3. วิเคราะห์ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องในการแต่งประโยค
 - 3.1 การเรียงคำเข้าประโยคผิดตำแหน่ง
 - 3.2 การขาดคำที่จำเป็นในประโยค
 - 3.3 การเพิ่มคำที่ไม่จำเป็นในประโยค

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลงานเขียนของนักศึกษาจีนจำนวน 57 คน ที่เรียนวิชาพัฒนาการเขียน ปีการศึกษา 2551-2552 พบว่า ข้อบกพร่องในการเขียนวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องในการสะกดคำ ได้แก่

1.1 ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องด้านสระ การเขียนสระผิด ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการที่นักศึกษาจีนบางคนไม่สามารถออกเสียงสระบางเสียง ที่เป็นสระเสียงสั้น หรือบางเสียงที่เป็นสระเสียงยาวได้ ดังนั้นเมื่อการเขียนคำที่ผสมสระเสียงสั้นก็จะเขียนตามเสียงที่เปล่งออกมา เช่น /e/ เป็น /แ/ , /e_o/ เป็น /เ/, /_ะ/ เป็น /_า/ , /_า/ เป็น /_ะ/ ฯลฯ ตัวอย่าง

- วันนี้ฉันจะเหะน้ำเงินจีนให้คุณรู้จัก / วันนี้ฉันจะเหะน้ำเงินจีนให้คุณรู้จัก (คำกริยา / เงื่อน, knot หมายถึงการผูกปมด้วยเชือก)

- คัพโจ๊กเป็นอาหารเช้าที่เต็มไปด้วยประโยชน์ / คัพโจ๊กเป็นอาหารเช้าที่เต็มไปด้วยประโยชน์ (คำวิเศษณ์)

1.2 ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องด้านพยัญชนะ การเขียนคำผิดที่เกิดจากการออกเสียงพยัญชนะต้นผิด ที่พบส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการที่นักศึกษาจีนบางคนไม่สามารถออกเสียงพยัญชนะต้นบางเสียงได้ เช่น ออกเสียง /ป/ เป็น /บ/ , /ช/ เป็น /ซ/ , /จ/ เป็น /ต/ ฯลฯ และการเขียนพยัญชนะต้นควบกล้ำผิด เช่น /คร/ เป็น /ค/ แต่พบน้อยมาก เพราะ นักศึกษาจีนส่วนใหญ่ออกเสียงควบกล้ำได้ชัดเจน ตัวอย่าง

- พร้อมปกบ้องผิวสว่างใสอย่างเป็นธรรมชาติ / พร้อมปกป้องผิวสว่างใสอย่างเป็นธรรมชาติ (คำกริยา)

- นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหมู่เกาะพีพีนี้ส่วนใหญ่มาดำน้ำ / นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวหมู่เกาะพีพีนี้ส่วนใหญ่มาดำน้ำ (คำกริยา)

1.3 ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องด้านวรรณยุกต์ การเขียนคำผิดที่เกิดจากการออกเสียงวรรณยุกต์ผิดที่พบส่วนใหญ่ มีสาเหตุจากการที่นักศึกษาจีนบางคนไม่สามารถผันเสียงวรรณยุกต์ได้ครบทั้ง 5 เสียง เช่น เขียนรูปวรรณยุกต์เอก เป็นรูปวรรณยุกต์โท, รูปวรรณยุกต์โท เป็นรูปวรรณยุกต์เอก, ใช้รูปวรรณยุกต์เอกในคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์, ไม่ใส่วรรณยุกต์ เป็นต้น ตัวอย่าง

- พ่อฉันพูดกับแม่ ก็จะมีกำลังใจมากขึ้น / พ่อฉันพูดกับแม่ (ฉัน)ก็จะมีกำลังใจมากขึ้น (คำกริยา)
- กุหลาบที่เชียงใหม่มีชื่อเสียงมาก / กุหลาบที่เชียงใหม่มีชื่อเสียงมาก (คำนาม)

2. ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องในการใช้คำ ได้แก่

2.1 การเลือกใช้คำผิดหน้าที่ การเลือกคำมาใช้ในประโยคไม่ถูกต้อง แบ่งออกได้เป็น 8 ชนิด ได้แก่ การใช้คำกริยาแทนที่คำนาม การใช้คำนามแทนที่คำกริยา การใช้คำบุพบทแทนที่คำกริยา การใช้คำกริยาแทนที่คำบุพบท การใช้คำสันธานแทนที่คำกริยา การใช้คำวิเศษณ์แทนที่คำกริยา การใช้คำบุพบทแทนที่คำนาม และการใช้คำวิเศษณ์แทนที่คำนาม

2.2 การเลือกใช้คำผิดความหมาย การเลือกใช้คำสำคัญในประโยคผิดความหมายทำให้ประโยคนั้นๆ มีความหมายไม่ถูกต้อง ความผิดที่ปรากฏอาจเล็กน้อยเพียงทำให้ประโยคไม่สละสลวย แต่บางครั้งอาจทำให้ไม่สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจได้ ภาษาไทยมีคำหลายคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนั้นจึงต้องเลือกใช้ให้ถูกต้อง สอดคล้องกับบริบท จึงจะทำให้ประโยคถูกต้อง เหมาะสม เช่น

- เรารู้จักเวลาเมื่อไรก็ได้ (คำกริยา) / เราดูเวลาเมื่อไรก็ได้ (คำกริยา)
- ขวามะเชื่อเทศกับพริกให้สะอาด (คำกริยา) / ล้างมะเชื่อเทศกับพริกให้สะอาด (คำกริยา)

ข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำผิดความหมาย ยังสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดคือ การใช้คำกริยาช่วยผิด และการใช้คำขยายผิด เช่น

- เชียงใหม่มีช้างธรรมชาติ เขาไม่ใช้จัดตั้งความบันเทิงของช้าง (ใช้-คำกริยา), (จัดตั้ง-คำกริยา), (ความบันเทิง-คำนาม) / เชียงใหม่มีช้างธรรมชาติ เขาไม่มีการแสดงของช้าง (มี-คำกริยา), (การแสดง-คำนาม)
- แต่ฉันไม่ดูข่าวต้มในประเทศไทย (คำกริยา) / แต่ฉันไม่เห็นข่าวต้มในประเทศไทย (คำกริยา)
- ตาของช้างปิดแน่น (คำวิเศษณ์) / ตาของช้างปิดสนิท (คำวิเศษณ์)

3. ลักษณะและปัญหาข้อบกพร่องในการแต่งประโยค ได้แก่

3.1 การเรียงคำเข้าประโยคผิดตำแหน่ง แบ่งออกเป็น 6 ชนิด คือ การเรียงบทขยายประธานผิดที่ เรียงบทขยายกรรมผิดที่ เรียงบทขยายกริยาผิดที่ เรียงคำเชื่อมประโยคผิดที่ เรียงคำปฏิเสธผิดที่ และเรียงคำที่ทำหน้าที่กรรมผิดที่ ตัวอย่าง

- ชีวิตของพิมก็ไม่ต่างกันเท่าไรที่เมืองไทย กับเมืองจีน (ที่-คำบุพบท, เมืองไทย-คำนาม) / ชีวิตของพิมที่เมืองไทย ก็ไม่ต่างกันเท่าไรกับเมืองจีน (ที่เมืองไทย ทำหน้าที่ขยายประธาน ชีวิตของพิม)

- ผมใช้นี้ร่มแลกกับหมวก 1 ใบของคุณได้ไหม (คำนาม) / ผมใช้นี้ร่มนี้แลกกับหมวก1ใบของคุณได้ไหม (นี้ ทำหน้าที่ขยาย ร่ม)

- พ่อและแม่ดูแลฉันทั้งวันจนป่วยหาย (คำกริยา) / พ่อและแม่ดูแลฉันทั้งวันจนหายป่วย (หาย ทำหน้าที่ขยายกริยา ป่วย)

- เพื่อนของเขาบอกว่าเขาจะฝนตกบ่ายนี้ (เขา-สรรพนาม) / เพื่อนของเขาบอกว่าเขาว่าฝนจะตกบ่ายนี้
- กระต่ายประสบความสำเร็จไม่ (คำขยายกริยา) / กระต่ายไม่ประสบความสำเร็จ
- ประเทศไทยมีหลายชนิดผลไม้ (คำนาม) / ประเทศไทยมีผลไม้หลายชนิด

3.2 การขาดคำที่จำเป็นในประโยค แบ่งออกเป็น 5 ชนิด คือ ขาดบุพบท ขาดคำเชื่อมประโยค(สันธาน) ขาดคำวิเศษณ์ (คุณศัพท์) ขาดคำนาม และขาดคำกริยา ตัวอย่าง

- ชวนาให้แดงโม 1 ลูก ลูกสาว 2 คน / ชวนาให้แดงโม 1 ลูกแก่ลูกสาว 2 คน (คำบุพบท)
- ชวนาคิดลูกสาวของผมนฉลาดดี / ชวนาคิดว่าลูกสาวของผมนฉลาดดี (คำสันธาน)
- ฉันอยากเรียนภาษาไทยดีเร็วๆ / ฉันอยากเรียนภาษาไทยดีขึ้นเร็วๆ (คำวิเศษณ์)
- ระยะระหว่างเต่ากับกระต่ายไกลมาก / ระยะทางระหว่างเต่ากับกระต่ายไกลมาก (คำนาม)
- ทิวทัศน์ธรรมชาติความสวยงามจริงๆ / ทิวทัศน์ธรรมชาติมีความสวยงามจริงๆ (คำกริยา)

3.3 การเพิ่มคำที่ไม่จำเป็นในประโยค แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ การเพิ่มคำนาม คำกริยา คำบุพบท คำสันธาน และคำวิเศษณ์ ตัวอย่าง

- ท่านความหวังให้ผมมีสุขภาพแข็งแรง (คำนาม) / ท่านหวังให้ผมมีสุขภาพแข็งแรง
- นกอยากไปซื้อเสื้ออยู่ที่สยาม (คำกริยา) / นกอยากไปซื้อเสื้อที่สยาม
- มีคนอีกคนอยู่ข้างหลัง (คำบุพบท) / มีคนอีกคนอยู่ข้างหลัง
- แม่ผมเป็นชวนา การทำนาซึ่งลำบากมาก (คำสันธาน) / แม่ผมเป็นชวนา การทำนาลำบากมาก
- ใส่กระเทียม ดีให้เข้ากันเท่ากัน (คำวิเศษณ์) / ใส่กระเทียมดีให้เข้ากัน

บทสรุป

บทความนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมสรุปได้ว่า นักศึกษาจีนมีความบกพร่องในการเขียนภาษาไทยในหลายประเด็นกล่าวคือ

1. การเขียนผิดระดับคำ

1.1 ความผิดด้านการสะกดคำ มีสาเหตุจากการเขียนสระผิดเพราะออกเสียงผิด การเขียนพยัญชนะผิด เพราะการเขียนรูปพยัญชนะผิดและหรือการออกเสียงผิด การเขียนวรรณยุกต์ผิดเพราะออกเสียงผิด และวางไว้ผิดตำแหน่ง

1.2 ความผิดด้านการเลือกใช้คำ มีสาเหตุจากการเลือกใช้คำผิดความหมาย การเลือกใช้คำผิดระดับ การเลือกใช้คำผิดกาลเทศะ การใช้คำเชื่อมผิดหรือไม่ใช้คำเชื่อม การใช้คำกริยาเสริมผิดความหมาย การใช้คำช่วยกริยาไม่ถูกต้อง และการใช้คำขยายผิดที่ผิดความหมาย

2. การเขียนผิดระดับประโยค

2.1 การเรียงคำเข้าประโยคผิดตำแหน่ง มีสาเหตุจากความไม่แม่นยำเรื่องโครงสร้างประโยคในระบบไวยากรณ์ไทย วิธีวางคำหลักคำขยายของภาษาไทยแตกต่างจากภาษาจีนในแนวตรงกันข้าม กล่าวคือ ภาษาไทยวางคำหลักไว้หน้าคำขยายแต่ภาษาจีนจะวางคำขยายไว้หน้าคำหลัก ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักศึกษาจีน ประสบปัญหาการเรียงคำในประโยคเพราะคิดประโยคเป็นภาษาจีนก่อนนั่นเอง

2.2 การขาดคำที่จำเป็นในประโยค ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการขาดความรู้เรื่องโครงสร้างของประโยคภาษาไทย โดยเฉพาะการใช้คำเชื่อมคำหรือความในประโยคที่บางคำยังสามารถใช้แทนกันได้

2.3 การเพิ่มคำที่ไม่จำเป็นในประโยค ส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการขาดความรู้เรื่องโครงสร้างของประโยค เมื่อต้องการให้ประโยคมีความชัดเจน สละสลวย นักศึกษาจะเลือกใช้คำที่พบในพจนานุกรมเพิ่มเข้าไป ทำให้ประโยคหรือข้อความนั้นบงกพร่อง

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่กล่าวมาข้างต้นอธิบายได้ว่า นักศึกษาจีนที่เรียนวิชาการเขียนภาษาไทยจะต้องฝึกฝนเรื่องการใช้คำพื้นฐานอย่างถูกต้องทั้งการพูดและการเขียน นักศึกษาอาจไม่จำเป็นต้องรู้คำศัพท์มาก แต่ควรรู้คำศัพท์ที่สามารถนำมาใช้สื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวัน ที่สำคัญคือนักศึกษาพึงตระหนักว่า การรู้คำศัพท์มากไม่ได้หมายความว่าตนเองจะมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศได้ ดังนั้นแนวทางการเรียนการสอนวิชาการเขียนสำหรับนักศึกษาจีน ควรมุ่งเน้นการฝึกเขียนคำให้ถูกต้อง แม่นยำ และที่สำคัญยิ่งคือ นักศึกษาจะต้องรู้ความหมายของคำนั้น ๆ เมื่อปรากฏในบริบทของประโยคที่แตกต่างกันด้วย เช่นเดียวกัน

แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขความผิดพลาดของการเขียนนั้น เอมอร์ ชิตตะโสภณ(2529) ได้กล่าวถึงแนวทางแก้ไขความผิดพลาดของการเขียนไว้ 2 แนวทาง คือ วิธีการแก้ไขที่ใช้เดิม และแนวทางการแก้ไขด้วยวิธีใหม่ ทั้ง 2 แนวทางสรุปได้ดังนี้

1. วิธีแก้ไขที่ใช้เดิม ครูผู้สอนจะเป็นผู้แก้ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ ผลการตรวจแก้ไขที่พบความผิดพลาดมากอาจทำให้นักศึกษาเกิดความท้อแท้และขยาดที่จะเขียน
2. แนวทางการแก้ไขด้วยวิธีใหม่ สามารถเลือกใช้ได้ 3 วิธีคือ
 - 2.1 ผู้สอนเป็นผู้แก้ไข (Correcting by Teacher) โดยที่ผู้สอนจะใช้ปฏิบัติการสะท้อนกลับ(Corrective Feedback from the Teacher) นั่นคือ จะละเลยความผิดอื่น ๆ ไว้ก่อนโดยเลือกหยิบเฉพาะความผิดที่ฉกาจฉกรรจ์ขึ้นมาแก้เป็นอันดับแรก
 - 2.2 เพื่อนๆ ช่วยแก้ไข (Peer Correction) โดยที่ผู้สอนจะอาศัยปฏิบัติการสะท้อนกลับจากเพื่อน (Corrective Feedback Peers) วิธีนี้ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้สมาชิกในชั้นเดียวกันเป็นผู้ชี้ที่ผิดแล้วถามถึงวิธีแก้ไขความผิดนั้นๆ จากนักศึกษาที่มีได้เขียนผิดเพื่อให้นักศึกษาที่เขียนผิดเรียนรู้คำตอบที่ถูกต้องจากเพื่อนร่วมชั้น
 - 2.3 นักศึกษาแก้ไขเอง (Self Correction) นักศึกษาแต่ละคนจะต้องพยายามแก้ข้อผิดพลาดที่ผู้สอนชี้ให้เห็นด้วยตนเอง หรือมิฉะนั้นผู้สอนอาจจะต้องบอกไปให้บ้าง

การแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการแก้ไขความผิดพลาดด้วยวิธีการแก้ไขแบบเดิมและการแก้ไขด้วยวิธีใหม่ผสมผสานกันตามสถานการณ์ และความเหมาะสม รวมทั้งใช้วิธีการชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในการเขียน แล้วแนะนำวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องนั้นในฐานะผู้สอน และในฐานะผู้เป็นเจ้าของภาษา

จากประสบการณ์การสอนวิชาพัฒนาการเขียนให้แก่นักศึกษาจีน ผู้เขียนขอเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการเขียนผิดของนักศึกษาจีนทั้งในระดับคำและระดับประโยคของโดยภาพรวมดังนี้

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาคำการเขียนผิดเรื่องการสะกดคำ ผู้สอนให้นักศึกษาฝึกอ่านออกเสียงคำที่เขียนผิดเพื่อป้องกันการออกเสียง หากนักศึกษาเขียนผิดแต่ออกเสียงถูกหมายความว่านักศึกษาเขียนผิดเพราะจำวิธีการสะกดคำไม่ได้ ถ้านักศึกษาเขียนผิดและออกเสียงผิด ผู้สอนต้องแก้ไขทันทีทั้งการออกเสียงและวิธีการสะกดคำ โดยให้เขียนคำนั้น ๆ ใหม่ให้ถูกต้อง เมื่อนักศึกษาแก้ไขได้ถูกต้องแล้ว ให้นักศึกษาอ่านออกเสียงอีกครั้งหนึ่งพร้อมทั้งฝึกเขียนคำนั้นๆ ในบริบทใหม่ เพื่อให้นักศึกษาเกิดความชำนาญมากขึ้น
2. แนวทางการแก้ไขปัญหาคำการเขียนผิดเรื่องการใช้คำ ผู้สอนอธิบายเรื่องชนิดของคำในภาษาไทย และลักษณะเฉพาะของภาษาไทยเพื่อให้นักศึกษาได้ทบทวน ความรู้ทางไวยากรณ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับหน้าที่ของคำในประโยคโดยเฉพาะเรื่องคำที่มีความหมายคล้ายกันหรือใกล้เคียงกันแต่ใช้แทนกันไม่ได้ หากนักศึกษาฝึกฝนการเลือกใช้คำอยู่เป็นประจำก็เชื่อว่าจะสามารถพัฒนาการเขียนภาษาไทยได้ดีขึ้น และมีการเขียนผิดในระดับคำน้อยลง
3. แนวทางการแก้ไขปัญหาคำการเขียนผิดในระดับประโยค ผู้สอนชี้ให้เห็นปัญหาข้อบกพร่องของการสร้างประโยคว่า เกิดจากการเรียงคำเข้าประโยคผิดตำแหน่ง การขาดคำที่จำเป็นในประโยค หรือเป็นการเพิ่มคำที่ไม่จำเป็นในประโยค จากนั้นจึงอธิบายโครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคภาษาไทยเพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น เมื่อนักศึกษาแก้ไขประโยคได้ถูกต้องแล้ว ให้นักศึกษาอ่านออกเสียงข้อความนั้นอีกครั้งหนึ่ง

บรรณานุกรม

ปรียา หิรัญประดิษฐ์. รายงานผลการวิจัยเรื่อง “สถานภาพการเรียนและการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศในประเทศไทย” กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2545.

พัทธยา จิตต์เมตตา. การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ แนวคิด : เทคนิควิธีการสอนโดยใช้ภาษาไทย. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 26-28 มกราคม 2550.

สมพงษ์ วิทยกต์พันธ์. “การสอนภาษาไทยเบื้องต้นให้แก่ชาวต่างชาติ” การสัมมนาในระดับภูมิภาคว่าด้วยการเรียนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษา, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทประยูรวงศ์, 2533.

หลิน ชิวเหมย. “ การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ” วารสารสวนดุสิต 8(3) ม.ค.- มี.ค./ 2549. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. 2549.

หลิว ยี่หยวน. “เทคนิคการสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานให้กับนักศึกษาจีน”. มนุษยศาสตร์ปริทัศน์. ปีที่ 26 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, หน้า 69-74.

เอมอร ชิตตะโสภณ. การแก้ไขข้อบกพร่องของการเขียน. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2529.